

Skolverksamheter:

Undvik smittor vid gårdsbesök

Det är positivt för barn att besöka lantbrukets djur och se hur de lever. Samtidigt är det viktigt att undvika ehec och andra smittor som kan överföras via djurens avföring/gödsel. Genom att tvätta händerna och följa enkla råd kan man undvika smitta. Man bör undvika att besöka djuranläggningar med kor, får och getter, med barngrupper upp till förskoleåldern eftersom yngre barn är känsligare för ehec än vuxna och kan löpa större risk att bli allvarligt sjuka om de smittas.

Råd vid besök i djurmiljöer

- Ta del av den hygieninformation du får vid besök på gårdar med djur och läs eventuella skyltar.
- Tvätta händerna med tvål och vatten innan och efter du varit i kontakt med kor, får och getter eller deras närmiljö. Handsprit räcker inte för att avdöda vissa smittämnen.
- Ha uppsikt över barn och andra personer som kan ha svårt att ta till sig hygienråd. Försök att undvika att barn slickar på inredningen eller stoppar saker som legat på marken i munnen exempelvis en tappad napp eller leksak.
- Hjälp barnen med handtvätten.
- Tvätta alltid händerna innan ni eventuellt äter något på gården.
- Undvik att äta i djurens närmiljö.
- Ha inte picknick i beteshagar för kor, får och getter.
- Bada inte i närheten av betesmarker där det går kor, får eller getter och där djuren kan gå ned i vattnet.
- Drick inte mjölk och ät inte färskost som inte är pastöriserad, kokt eller värmebehandlad på annat sätt.

Fakta

Vissa smittämnen kan spridas mellan människa och djur, så kallade zoonoser, och kan ibland finnas hos lantbrukets djur. En sådan smitta är ehec som kan orsaka allvarliga symptom hos människor. Ehec orsakas av att man får in bakterien i munnen och det behövs mycket få bakterier för att bli sjuk. Människor kan smittas via kontakt med infekterade djur som bär på smittan och deras närmiljö (gödsel, stallinredning och beten).

Små barn löper större risk att bli smittade eftersom de ofta stoppar händerna i munnen och kan tappa nappen i smutsen. Barn, framför allt yngre barn, är känsligare för ehec än vuxna och löper större risk att bli allvarligt sjuka om de smittas. Genom att vara noga med handtvätten i samband med djurbesök, och inte stoppa något som varit i kontakt med djurens närmiljö i munnen, så minskar man risken för smitta med ehec.

Bakterien är vanligast bland idisslare som kor, får och getter. Den förekommer naturligt hos djuren, som inte visar några symptom på sjukdom, och är vanligast i södra Sverige där det finns många djur och gårdarna ligger tätt. Smittan kan även överföras via förorenade livsmedel, exempelvis via opastöriserad mjölk, köttfärs som inte är genomstekt och sallad som förorenats via vatten. Bakterien dör vid upphettning, som stekning och kokning.

Campylobacter och Cryptosporidier är andra smittor som kan överföras mellan djur och människor, och som kan finnas hos lantbrukets djur.

Mer information

Läs mer på Jordbruksverkets webbplats: www.jordbruksverket.se/ehec